

Hörby kommun

kommunen@horby.se

2019-02-20

1 (20)

Dnr 405- 2018:6566

Beslut

efter regelbunden kvalitetsgranskning vid
Frostaskolan 7-9 i Hörby kommun

Inledning

Skolinspektionen har med stöd i 26 kap. 19-20 § skollagen (2010:800) genomfört en kvalitetsgranskning på Frostaskolan 7–9 avseende verksamhetens kvalitet i förhållande till mål och andra riktlinjer. En kvalitetsgranskning ska belysa hur väl skolorna klarar sitt uppdrag att ge varje elev förutsättningar att nå de nationella målen. Målen och riktlinjerna framgår framför allt av den läroplan och de kursplaner eller motsvarande styrdokument som gäller för utbildningen.

Lösanvisning

Skolinspektionen bedömer skolans arbetssätt inom fyra områden. På varje område bedöms om skolan uppfyller framtagna kvalitetskriterier i hög utsträckning, i flera delar eller i låg utsträckning. Om en skola bedöms uppfylla kvalitetskriterierna i låg utsträckning eller i flera delar anger Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas och visar på vilka punkter. En skriftlig redovisning av åtgärder begärs också av skolan. Om en skola bedöms uppfylla kriterierna i hög utsträckning begär inte Skolinspektionen motsvarande redovisning men kan lämna framåtsyftande kommentarer.

Beslut:

Skolinspektionen bedömer att framtagna kvalitetskriterier uppfylls vid Frostaskolan 7-9 i följande utsträckning:

Rektors ledarskap

Rektorn leder och styr i hög utsträckning skolans utveckling av undervisningen.

Undervisning

Undervisningen främjar i flera delar elevernas möjligheter att nå läroplanens mål avseende kunskaper och värden, men utvecklingsområden finns.

Ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Att lärarna med regelbundenhet involverar eleverna i att planera och utvärdera undervisningen i relation till elevernas mognad och ålder.

Trygghet och studiero

Skolan har i hög utsträckning ett samlat och medvetet arbete för att skapa och bibehålla trygghet och studiero.

Bedömning och betygssättning

Förutsättningar för att säkerställa likvärdigheten i bedömning och betyg ges i hög utsträckning.

Uppföljning

Huvudmannen ska senast den 31 maj 2019 redovisa till Skolinspektionen vilka förbättringsåtgärder som vidtagits utifrån de identifierade utvecklingsområdena.

Redogörelsen skickas via e-post, till Skolinspektionen.Lund@Skolinspektionen.se, eller per post till, Skolinspektionen, Box 156, 221 00 Lund. Hänvisa till Skolinspektionens diarienummer för granskningen (dnr 2018:6566) i de handlingar som sänds in.

Skolinspektionens bedömningar

Nedan redovisas Skolinspektionens kvalitetsbedömningar för respektive område.

Rektors ledarskap

Skolinspektionen bedömer följande: Rektorn leder och styr i hög utsträckning skolans utveckling av undervisningen.

Författningsstöd för våra kvalitetsbedömningar:

1 kap. 5 §, 2 kap. 9-10 och 34 §§, 4 kap. 4-7 §§ skollagen

Förordningen (SKOLFS 2010:37) om läroplan för grundskolan, förskoleklassen och fritidshemmet (Lgr 11), 1 Skolans värdegrund och uppdrag, En likvärdig utbildning, Skolans uppdrag, Varje skolas utveckling. 2 Övergripande mål och riktlinjer, 2.1 Normer och värden, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande, 2.6 Skolan och omvärlden, 2.8 Rektorns ansvar

De övergripande skälen för Skolinspektionens bedömning är att granskningen visar att rektorn leder och styr lärarnas utveckling av undervisningen och verkar för elevers rätt till en god utbildning, oavsett könstillhörighet. Granskningen visar vidare att rektorn har ett arbete för uppföljning och analys av kunskapsresultaten och värdegrundsuppdraget i undervisningen och att detta arbete involverar lärare och annan personal. Skolans jämställdhetsarbete sker strategiskt med planerade insatser i årskurserna 7, 8 och 9. Vidare visar granskningen att rektorn leder och organiserar det pedagogiska arbetet och att lärarna tillämpar tydliga arbets- och förhållningssätt. Nedan följer Skolinspektionens närmare motivering till bedömningen kopplat till den dokumentation som Skolinspektionen tagit del av samt det underlag myndigheten samlat in under besöket.

Uppföljning och analys

Skolinspektionens granskning visar att rektorns ledning och organisation av det pedagogiska arbetet ger en god grund för utvecklingen av undervisningen vid skolenheten. Rektorn uppger att hon summerar kunskapsresultaten till arbetslagen och att sammanställningen utgör ett underlag för analysdiskussioner där rektorn deltar. Rektorn och lärare uppger att alla resultat följs upp exempelvis vid klasskonferenser, arbetslag och ämneslag. Med arbetslagens analyser som underlag skriver rektorn en kvalitetsrapport för läsåret. Representerarna för elevhälsan berättar att de är delaktiga i skolans analys av betyg och resultaten av de nationella proven, två gånger per termin. Exempel på insatser som görs i syfte att höja måluppfyllelsen i matematik är en spetsgrupp samt undervisning i basgrupper. Rektorn säger också att hon har beslutat att matematikundervisningen ska bli mer laborativ. I ämnet matematik hade eleverna i årskurs 9 vårterminen 2018 ett genomsnittlig betygspoäng på 11,0, vilket var det lägsta betygssnittet jämte musik det läsåret. Andra insatser som rektorn berättar om är fortbildningen kring ledarskapet i klassrummet som både innefattar värdegrundsfrågor och lektionsstruktur.

Enligt rektorn sker uppföljningen av värdegrundsarbetet dels via skolans elevhälsoteam, likabehandlingsgruppen och trygghetsteamets arbete mot varje årskurs och dels vid medarbetarsamtal då rektorn frågar lärare hur de arbetar med värdegrundsuppdraget i undervisningen. Rektorn får även information kopplad till värdegrundsuppdraget via elevrådet. Rektorn berättar dessutom att skolans förhållnings- och arbetssätt gällande språkbruk och respekt ska följas av all personal och att elever och vårdnadshavare ger rektorn återkoppling som speglar värdegrundsuppdraget i undervisningen, exempelvis vid terminsstart och föräldramöten. Exempel på insatser som genomförs kopplade till värdegrundsarbetet är insatser kring jämställdhet ur ett delaktighetsperspektiv och värdegrundsfrågor som

är riktade årskursvis utifrån det behov analysen visar. Till exempel har alla elever i årskurs 7 har ett individuellt samtal där elevhälsan gör sociogram som följs upp och utifrån det sätts eventuella åtgärder in. Representanter för elevhälsan säger att det samlade värdegrundsarbetet är strukturerat av dem men att det mesta av det arbetet genomförs av lärarna. Dessa insatser sker med regelbundenhet över tid. Resultaten av värdegrundsarbetet ingår i läsårets kvalitetsrapport.

Rektorn och representanter för elevhälsan säger i intervjuer att resursfördelning sker utifrån en kartläggning som genomförs tillsammans med lärare i årskurs 6–9 av de behov som finns och kommer att finnas i verksamheten under läsåret. Rektorn säger att resurser fördelas optimalt, i samråd med elever, vårdnadshavare och elevhälsa. Elevhälsans representanter säger att de är inblandade i att fördela personella resurser men/och att de gärna ser att det kan vara fler lärare inblandade inför varje år då de nya årskurs 7 börjar läsåret. Rektorn säger att mindre grupper var ett resultat av resursfördelningen inför detta läsår. Rektorn beslutar om resursfördelning och hon ger som exempel att skolan arbetar med att förbättra överlämningar mellan årskurs 6 och 7 för att bättre kunna resursfördela utifrån elevernas behov från årskurs 6. Rektorn beskriver resursfördelningen som en flexibel och pågående process med möjlighet till omfördelning.

Jämställdhetsarbete

Vad gäller skolans arbete med jämställdhet visar granskningen att det finns ett strategiskt jämställdhetsarbete i skolan där en specialpedagog har det operativa ansvaret med undantag för det jämställdhetsarbetet som är kopplat till resultatanalysen, vilket drivs av rektorn.

Av intervjuer med elever, lärare, representanter för elevhälsan och rektorn framgår att det pågår ett strategiskt jämställdhetsarbete i skolan. Arbetet med eleverna är årskursspecifikt och utformat utifrån resultatet av en kartläggning vilken genomförts av skolans trygghetsteam. Lärarna berättar att de diskuterar jämställdhet och könsroller i arbetslagen och även med företagshälsovården och att de har deltagit i utbildningar. Lärarna berättar vidare att rektorn följer upp frågor om jämställdhet kopplat till undervisningen dels vid medarbetarsamtalen och i lärarnas utvärdering av den egna undervisningen. Det finns en medvetenhet i skolan om diskrepansen mellan gruppen pojkar och gruppen flickors resultat, säger rektorn. Läsåret 2017/18 var det genomsnittliga meritvärdet 194,7 poäng (flickor 223,7 och pojkar 167,5). Rektorn skriver i dokumentationen att flickor oftast har högre resultat på de nationella ämnesproven och även i betygen, speciellt i årskurs 9. Som åtgärder nämner rektorn i

dokumentationen att det finns riktade insatser, med goda resultat, genom skolans likabehandlingsarbete i hur bemötandet av pojkar och flickor sker.

Rektorn berättar att uppföljning av undervisningen i ett jämställdhetsperspektiv sker årskursvis i diskussion med arbetslagen, kring måluppfyllelse. Vidare uppger rektorn att hälsosamtalen, medarbetarsamtalen, trygghetsteamets kartläggning och likabehandlingsarbetet sammantaget ger en bild av hur jämställdhetsperspektivet genomsyrar undervisningen. Insatserna är störst i årskurs 8 där också de identifierade behoven är störst. Vid medarbetarsamtalen, säger rektorn, framträder personalens medvetenhet om hur gruppen pojkar och gruppen flickor bemöts. Lärarna ger exempel på att de skapar uppgifter som är könsneutrala, att de styr talutrymmet mellan pojkar och flickor och att de har en styrd placering i klassrummen.

Pedagogiskt ledarskap

Granskningen visar att rektorn leder och organiserar det pedagogiska arbetet utifrån ett tydligt kunskaps- och värdegrundsuppdrag, att rektorn ger lärare förutsättningar att samverka så att ett lärande sker i kollegiet samt att skolan har tydliga arbetssätt och förhållningssätt som tillämpas av alla.

Av inkommen dokumentation samt i intervjuer med lärare, elevhälsans representanter och rektorn framkommer att det finns olika fora för samverkan och kollegialt lärande, med fastställd tidplan, såsom arbetslagsträffar, ämneslagsträffar, arbetsplatsträffar och gemensamma kompetensutvecklingsdagar. Det framkommer vidare att skolans elevhälsa träffas varje måndag och att skolan har en likabehandlingsgrupp och ett trygghetsteam som deltar i arbetslagsträffar en gång per månad. Diskussioner förs i olika fora är om betyg och bedömning, nationella prov, relationen mellan betyg och resultaten från de nationella proven samt skillnader i måluppfyllelse mellan gruppen pojkar och gruppen flickor. Allt material som avhandlas på mötena läggs ut digitalt och rektorn använder det materialet för avstämningar kring det kollegiala lärandet. Som exempel på kollegialt lärande som ger avtryck i undervisningen genomförs kompetensutvecklingen Specialpedagogiskt lärande en gång per vecka i arbetsgrupper och med handledning av specialpedagoger samt Skolverkets utbildning om bedömning och betyg. Representanter för elevhälsan ger som exempel på kollegialt lärande att de i samband med pedagogiska utredningar kan genomföra handledning av lärare utifrån vad de ser på genomförda lektionsobservationer.

Lärarna berättar att skolans arbets- och förhållningssätt är tydliga och det innefattar arbetet med strukturen på lektioner, matriser i undervisningen, ordningsregler för skolan, separata regler vid uppkomna konflikter, bemötande av varandra och vuxennärvaro både inom- och utomhus. Lärarna säger vidare att det finns en

konsekvenstrappa i likabehandlingsplanen som eleverna är medvetna om och som de gärna vill diskutera. Av inkommen dokumentation samt i intervjuer med lärare, elevhälsans representanter och rektorn framkommer att skolan under läsåret arbetar med tre prioriterade utvecklingsområden; Värdegrund och likabehandling, Betyg och bedömning samt Specialpedagogiskt lärande

Rektorn och lärare uppger i intervjuer att nyanställda och obehöriga lärare ofta får både en mentor och en ämnesmentor. Obehöriga lärare deltar vid skolans olika möten och har kollegialt stöd.

Undervisning

Skolinspektionen bedömer följande: Undervisningen främjar i flera delar elevernas möjligheter att nå läroplanens mål avseende kunskaper och värden, men utvecklingsområden finns.

Författningsstöd för våra kvalitetsbedömningar:

1 kap. 4 §, 3 kap. 3 och 5a §§, 4 kap. 9 § skollagen
5 kap. 2 § skolförordningen (2011:185)
Lgr 11, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, 2.1 Normer och värden, 2.2 Kunskaper, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande, 2.6 Skolan och omvärlden 5. Kursplaner med kunskapskrav

De övergripande skälen för bedömningen är att granskningen visar att eleverna över lag får en undervisning som främjar deras möjligheter att nå läroplanens mål. Granskningen visar även att eleverna ges ett aktivt lärarstöd och att lärarna har höga förväntningar på eleverna samt visar tillit till deras förmåga att lära sig. Vidare visar granskningen att eleverna får en undervisning som är målfokuserad, strukturerad och varierad. Skolinspektionen ser också exempel på att elever ges strategier för sitt eget lärande samt får möjlighet att reflektera kring sitt eget lärande. Emellertid visar granskningen att planering och utvärdering av undervisningen tillsammans med eleverna inte sker regelbundet och med varierade metoder.

Nedan följer Skolinspektionens närmare motivering till bedömningen kopplat till den dokumentation som Skolinspektionen har tagit del av samt de underlag myndigheten samlat in under besöket.

Aktivt lärarstöd och variation i undervisningen

Granskningen visar att eleverna ges ett aktivt lärarstöd, men att det skiljer mellan lärare och ämnen i vilken omfattning eleverna erbjuds en varierad undervisning med olika typer av uppgifter och aktiviteter. Vad gäller aktivt lärarstöd så säger samtliga intervjuade elever att de får hjälp av lärarna när de behöver för att förstå de uppgifter de arbetar med. Vid de lektioner Skolinspektionen observerar besvarar lärarna elevernas frågor om instruktioner och uppgifter och eleverna får stöd av lärarna vid igångsättandet av uppgifter och även under arbetets gång. Vad gäller varierad undervisning så framgår det av intervjuer med elever och lärare att eleverna ofta kan välja att arbeta enskilt, i par eller i grupp. Några elever ger också exempel på flera olika aktiviteter och uppgifter såsom laborationer, små tävlingar och önskemål inom ramen för undervisningen. Eleverna säger att variationsgraden skiljer mellan ämnena. I lektionsobservationerna ser Skolinspektionen en variation i typer av uppgifter och arbetsformer. Ett exempel är en lektion med en problemlösningssuppgift i stegrande svårighetsgrad innehållande enskilt arbete, gruppdiskussion samt redovisning inför gruppen. Delarna inkluderar lärarrespons samt begreppsdiskussion med förklaringar. Rektorn uppger att det finns en stor variation av uppgifter i det digitala verktyget som skolan använder.

Målfokuserad och strukturerad undervisning

Granskningen visar vidare att undervisningens struktur är tydlig och har mål kopplade till läroplanen, att syftet med olika arbetsmoment i undervisningen tydliggörs för eleverna och att lektionerna har sammanfattande lektionsavslut. Av intervjuer med elever och lärare framkommer att det finns en gemensam lektionsstruktur i skolan. Inledningsvis presenterar läraren lektionen, och i de flesta ämnen sker presentationen via projicering på tavlan med uppgifter och mål. Alla uppgifter, mål och lektionens syfte finns samlad på den digitala plattformen, berättar eleverna. Lärarna berättar att strukturen är tydlig med start, syfte och mål, avslut med avstämning. Några av de intervjuade lärarna säger att de kopplar innehållet till föregående och kommande lektioner och till det centrala innehållet, i syfte att alla elever ska förstå vad de blir bedömda på. Lektionerna avslutas vanligtvis med en avstämning och en framåtblick men även exit tickets och elevloggbook förekommer, berättar de intervjuade lärarna och eleverna. Vid de lektioner som Skolinspektionen observerar inleder samtliga lärare sina lektioner med att på tavlan eller på en bildskärm i text och muntligen ge instruktioner om det lektionen kommer att handla om. Lektionerna innehåller moment där läraren indirekt gör hänvisningar till mål och förmågor i läroplanen och i något fall görs kopplingen till läroplanen mer direkt. De observerade lektionerna har

ett strukturerat logiskt flöde gällande inledning och uppgifter. Rektorn bekräftar i intervju att det finns en lektionsstruktur som ska följas.

Stärka motivation att lära och höga förväntningar

Granskningen visar att lärarna arbetar aktivt med att stärka elevernas självförtroende och motivation.

Intervjuade elever berättar att lärarna uppmuntrar dem i olika hög grad och att de kan ta kontakt med sin lärare om de är osäkra eller behöver prata om hur de ska komma vidare med skolarbetet. Eleverna berättar att lärarna har individuella samtal vid behov och att det finns en extra lärare som kan hjälpa till. Vidare berättar eleverna att läraren kan avbryta lektionen med en motiverande aktivitet, exempelvis en film, så att alla blir engagerade. Intervjuade lärare uppger att alla i skolan generellt har höga förväntningar på eleverna. Lärarna berättar att de alltid är välkomnande, ger positiv feedback i syfte att titta framåt för varje elevs fortsatta utveckling och bemöter varje elev utifrån dess förutsättningar. Vidare säger lärarna att de fokuserar på intresseväckande lektionsinledningar för att skapa motivation för undervisningen. Vid de lektioner som Skolinspektionen observerar finns ett flertal inslag som syftar till att stärka elevernas självförtroende. Vid lektioner berömmar och uppmuntrar flertalet lärare eleverna i undervisningen och lotsar elever vidare med förslag på hur de kan utveckla resonemang. Flera exempel finns på att lärare repeterar innehåll från tidigare lektioner. Vid observationerna förekommer även utmaningar i form av att elever inom samma ämnesområde kan välja uppgifter av olika svårighetsgrad. Rektorn och representanter från elevhälsan uppger i intervju att skolan med hjälp av elevhälsan arbetar aktivt med höga förväntningar och att se elevers styrkor och förmågor. Elevhälsans specialpedagog finns dessutom tillgänglig för handledning i frågor kring motivation.

Stimulans och utmaningar

Granskningen visar att lärare anpassar undervisningen och att elever som lätt når kunskapskraven i huvudsak stimuleras och utmanas att nå längre i sin kunskapsutveckling.

I intervjuer med elever och lärare framkommer att det finns uppgifter med olika svårighetsgrad i de flesta ämnen. Då det gäller att få hjälp med något som är svårt säger samtliga intervjuade elever att de kan få sådan hjälp av läraren och intervjuade lärare ger exempel på hur de anpassar uppgifter för de elever som tycker att skolarbetet är svårt. Lärarna ger som exempel att de arbetar med begrepp för att få en gemensam bas för olika resonemang. Vid de lektioner som Skolinspektionen

observerar får eleverna en variation av uppgifter och arbetsformer. Till exempel den lektion med en problemlösningssuppgift i stegrande svårighetsgrad som beskrivits ovan. När det gäller utmaningar för elever som snabbt blir klara med en uppgift säger eleverna att de kan få extrauppgifter i de flesta ämnen, när de är klara med den uppgift läraren gett dem och att dessa uppgifter nästan alltid är svårare än den första uppgiften. Eleverna berättar även att det finns svårare och utmanande uppgifter i flera ämnen på den digitala plattformen. Av intervjuer med lärare, elevhälsans representanter och rektorn framkommer att skolans samlade kompetenser används för att hitta de bästa lösningarna för varje elev gällande stöd, stimulans och utmaningar.

Reflektion över sitt eget lärande

Skolinspektionens granskning visar att elever får utrymme att på olika sätt reflektera kring sitt eget lärande och då framför allt i relation till den egna arbetsinsatsen under lektionen, exempelvis används så kallade exit tickets i samband med lektionsavslutet.

Av elev- och lärarintervjuerna framkommer att eleverna får möta övningar och frågor där de ges möjlighet att reflektera utan ett givet svar, i undervisningen. Både elever och lärare berättar att det är så i flera ämnen och att de till exempel diskuterar en fråga eller olika lösningar i grupper som de sedan redovisar för varandra. Vid de lektioner som Skolinspektionen observerar får elever reflektera över sitt lärande med frågor från läraren som stöd. Det förekommer även något exempel på strategier i undervisningen som ger eleverna möjlighet till ett ansvarstagande för det egna lärandet. Exempelvis genom att välja uppgifter, komma med förslag på lösningar eller planera och genomföra en uppgift utifrån en egen idé men inom en given uppgiftsram. Eleverna berättar vidare att de i flera ämnen får reflektera över sitt eget lärande och i lektionsobservationer ser Skolinspektionen att eleverna genom egna val ges möjlighet att använda strategier och därmed ta ansvar över sitt eget lärande. Som exempel på strategier för det egna lärandet uppger elever och lärare att det finns olika uppgifter att välja mellan, att de kan välja att läsa eller lyssna på texter, att arbeta enskilt eller i par samt samtala om hur de lär sig bäst i vid de elevledda utvecklingssamtalen. Lärarna ger i intervjuerna exempel på att eleverna får reflektera över sitt eget lärande på olika sätt såsom i diskussioner och med så kallade exit tickets. De säger att de visar elevexempel som åskådliggör olika sätt att lösa uppgifter. Lärarna berättar vidare att eleverna får prata om hur de lär sig bäst, vad de behöver träna mer på och vad som fungerar i undervisningen, vid de elevledda utvecklingssamtalen. Lärarna säger att eleverna ställer större och större krav på delar i undervisningen vilket de menar bidrar till att eleverna kan reflektera över sitt eget lärande. I intervju med rektorn framkommer att elever i viss utsträckning har möjlighet att reflektera över sitt eget

lärande och att skolan blir bättre och bättre på att ge eleverna denna möjlighet. Rektorn ger som exempel de elevledda utvecklingssamtalen och dokumentationen på den digitala plattformen som alla undervisande lärare ska hålla uppdaterad.

Eleverna är inte delaktiga i planering och utvärdering av undervisningen

I Skolinspektionens granskning framkommer dock att eleverna inte är delaktiga i att planera och utvärdera undervisningen. Av intervjuer med elever, lärare samt av lektionsobservationer framgår att det inte regelbundet ges möjligheter för eleverna att utvärdera och genom synpunkter på undervisningen påverka planeringen av densamma. Detta beskrivs närmare under rubriken Utvecklingsområde.

Identifierat utvecklingsområde

I syfte att ytterligare höja verksamhetens kvalitet inom området bedömer Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Att lärarna med regelbundenhet involverar eleverna i att planera och utvärdera undervisningen i relation till elevernas mognad och ålder.

Skolinspektionens granskning visar att lärarna vid Frostaskolan inte gör eleverna delaktiga i planering och utvärdering av undervisningen.

Av läroplanen framgår att elever ska ges inflytande över utbildningen. De ska fortlöpande stimuleras att ta aktiv del i arbetet med att vidareutveckla utbildningen och hållas informerade om frågor som rör dem. Informationen och formerna för elevernas inflytande ska anpassas efter deras ålder och mognad. Vidare pekar också läroplanen på att alla lärare ska svara för att alla elever får ett reellt inflytande på arbetssätt, arbetsformer och undervisningens innehåll, se till att detta inflytande ökar med stigande ålder och mognad samt planera och utvärdera undervisningen tillsammans med eleverna.¹

¹ Förordningen (SKOLFS 2010:37) om läroplan för grundskolan, förskoleklassen och fritidshemmet (Lgr 11) 2 Övergripande mål och riktlinjer, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande.

Av intervjuer med eleverna framkommer att de får välja mellan olika förslag som lärarna ger och någon gång kan de önska vad de vill göra på en lektion. Några elever berättar att de kan vara med och planera undervisningen, detta sker dock i huvudsak inom ett område i företrädesvis ett ämne. De exempel på elevdeltagande i utvärderingar av undervisningen eleverna ger handlar i huvudsak om den egna arbetsinsatsen och inte om lärarens planering eller om genomförandet av undervisningen. De intervjuade lärarna och rektorn ger några exempel på hur eleverna varit delaktiga i att välja arbetsform, uppgift och hur de påverkat delar av innehållet inom ett arbetsområde. Vidare beskriver lärarna hur de utvärderar sin egen undervisning efter ett arbetsområde, en ny metod eller någon gång i samband med lektionsavslut och vid terminsavslut. Genom dessa utvärderingar tar lärarna reda på olika elevers uppfattning om den genomförda undervisningen och hur eleverna värderar att de lär sig bäst. Däremot ger varken elever, lärare eller rektorn några exempel på hur denna kunskap sedan återkopplas till eleverna, vilket innebär att eleverna inte blir medvetna om att de är delaktiga, även om läraren anpassar undervisningen efter deras behov.

Mot bakgrund av ovanstående rekommenderar Skolinspektionen att lärarna vid Frostaskolan utvecklar arbetet med att göra eleverna delaktiga. En del av detta handlar om att elever får möjligheter till inflytande över undervisningen och att de görs medvetna om det inflytande de faktiskt utövat. Den tematiska kvalitetsgranskningen *Att skapa förutsättningar för delaktighet i undervisningen* av Skolinspektionen visar att lärare som arbetar aktivt för att stärka elevers inflytande introducerar för eleverna vad de ska lära sig med utgångspunkt i kursplanen och utformar sedan tillsammans med eleverna hur detta ska gå till. Vidare visar granskningen att lärare som framgångsrikt ger elever förutsättningar för delaktighet också låter eleverna utvärdera den egna undervisningen både avseende innehåll och genomförande.² Skolinspektionen rekommenderar vidare att rektor försäkrar sig om att eleverna får möjlighet att utöva det inflytande läroplanen föreskriver att de har rätt till. Detta kan ske genom att rektor till exempel skapar forum för kollegiala samtal

² Skolinspektionen (2018), *Att skapa förutsättningar för delaktighet i undervisningen*, s. 41.

kring delaktighet och att rektor arbetar för att förankra en gemensam förståelse i hela kollegiet av vad delaktighet innebär.³

Trygghet och studiero

Skolinspektionen bedömer följande: Skolan har i hög utsträckning ett samlat och medvetet arbete för att skapa och bibehålla trygghet och studiero.

Författningsstöd för våra kvalitetsbedömningar:

Författningsstöd

3 kap. 3 §, 5 kap. 3 och 5 §, 6 kap. 6-7 §§ skollagen

Lgr 11, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, Grundläggande värden, Förståelse och medmänsklighet, 2.1 Normer och värden, 2.2 Kunskaper, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande

De övergripande skälen för bedömningen är att granskningen visar att skolan har ett samlat arbete med att skapa studiero och att det finns ett medvetet arbete med att skapa trygghet. Av svaren i samtliga intervjugrupper framgår att det finns ett samlat och medvetet arbete med att skapa trygghet och studiero på skolan.

Nedan följer Skolinspektionens närmare motivering till bedömningen kopplat till den dokumentation som Skolinspektionen tagit del av samt de underlag myndigheten samlat in under besöket.

Studiero

Granskning visar att det finns ett samlat arbete med att skapa studiero på skolan.

Samtliga lärare säger att de ingriper så fort studieron störs, oftast genom att säga till och att använda sig av så kallad åtgärdstrappa. Lärarna säger också att eleverna är medvetna om konsekvenstrappan, som finns i skolans likabehandlingsplan, och att

³ Skolinspektionen (2018), s. 48-50.

eleverna gärna diskuterar den. Lärarna berättar att de tillsammans diskuterar vilka delar av åtgärdstrappan som är genomförda och vad som behöver tillkomma för att nå förbättring. De berättar vidare att skolan har klassrumsregler som eleverna varit med och formulerat. I intervju säger eleverna att lärarna gör på olika sätt för att skapa studiero men att det lärarna gör fungerar.

I intervju med representanter för elevhälsan framkommer att skolan har en samsyn kring hur lärarna ska arbeta och verka för studiero. De berättar vidare att eleverna får utvärdera och revidera klassrumsreglerna. Rektorn bekräftar bilden av samsyn, generellt god studiero och olika åtgärder i de fall problem med studiero uppstår. På fråga om vad skolan har gjort för att skapa studiero ger rektorn som exempel att mycket av mentorstiden lagts för arbete kring studiero då alla klasser arbetat med uppgifter kopplade till området, något som enligt rektorn bidragit mycket till elevers studiero. Vid de observerade lektionerna är klassrumsmiljön mestadels lugn och eleverna kan koncentrera sig på skolarbetet. Vid de observerade lektionerna ingriper lärare och resurspersonal med tillsägningar då ordningen minskar i klassrummet, exempelvis om ljudnivån stiger så att koncentrationen störs. Intervjuade elever säger att det för det mesta är studiero på deras lektioner och att lärarna säger till elever som stör studieron.

Trygghet

Granskningen visar att det även finns ett medvetet arbete med att skapa trygghet i skolan.

Av inkommen dokumentation framgår att skolan genomför en elevenkät där frågor om upplevd trygghet och studiero ingår. Utifrån en analys av enkätresultatet vidtar skolan ändamålsenliga åtgärder vilket bekräftas i samtliga intervjuer. Av intervjuer med rektorn, lärare och elevhälsans representanter framgår att skolan tar reda på elevernas upplevelse av trygghet genom enkäter, trygghetsteamets kartläggningar, trygghetsvandringar och elevhälsans arbete. Rektorn uppger i intervju att resultaten av skolan kartläggningar av elevernas upplevda trygghet i skolan är goda. Resultaten av enkäterna diskuteras i klasserna och förbättringsåtgärder föreslås i samråd med elever. Rektorn berättar även att skolan i arbetet med trygghet eftersträvar nära kontakt med hemmen och vårdnadshavarna.

Vidare berättar lärare och representanter för elevhälsan att resultaten av enkäterna har lett till att skolan har ökad vuxennärvaro, fler rastvakter och att en fältpedagog anställts av skolan. Lärarna lyfter även fram värdet av daglig dialog med eleverna och samsyn kring bemötande samt att skolan snabbt agerar när en incident uppstår.

Eleverna säger att alla vuxna i skolan såsom lärare, mentorer, elevhälsa, resurspersonal och rektorn alltid agerar vid incidenter. Eleverna berättar att det finns många vuxna, exempelvis rastvakter både utom- och inomhus. De intervjuade eleverna uppger att de har nära kontakt med och litar på sina lärare och att det gör att de gärna kontaktar dem.

Bedömning och betygssättning

Skolinspektionen bedömer följande: Förutsättningar för att säkerställa likvärdigheten i bedömning och betyg ges i hög utsträckning.

Författningsstöd för våra kvalitetsbedömningar:

1 kap. 9 §, 3 kap. 14 §, 10 kap. 20 a § skollagen 9 kap. 20 och 22 b §§ skolförordningen Lgr 11, 2.2 Kunskaper, 2.7 Bedömning och betyg

De övergripande skälen för Skolinspektionens bedömning är att granskningen visar att rektorn följer upp att lärarnas bedömningar och betygssättning är likvärdig, analyserar eventuella avvikelser samt att rektorn ger lärarna förutsättningar att kvalitetssäkra sina omdömen och betyg.

Nedan följer Skolinspektionens närmare motivering till bedömningen kopplat till den dokumentation som Skolinspektionen tagit del av samt de underlag myndigheten samlat in under besöket.

Rektors analys av omdömen och betyg

Skolinspektionens granskning visar att rektorn har ett system för uppföljning och analys av att lärarnas bedömningar och betyg är likvärdiga. Rektorn och lärare uppger i intervjuer att detta sker via digitala system, diskussioner i arbetslag, klasskonferenser och ämneslag, då rektorn deltar. Bedömningsdiskussioner sker tre till fyra gånger per termin då samtal och diskussioner förs kring begreppet likvärdig bedömning med utgångspunkt i olika ämnen. Rektorn säger att lärarna i grupper tittar på exempel som lärarna redovisar för varandra. Oftast diskuteras avvikelser mellan ämnen och grupper, jämförelse mellan nationella provbetyg och slutbetyg. I de fall det förekommer skillnader i bedömning och betygssättning mellan klasser, årskurser eller i relation till de nationella proven uppger rektorn att detta uppmärksammas och att samtal förs med berörda arbetslag och lärare. Vidare berättar rektorn att det finns några enstaka

lärare som rektorn har ett utvecklingsarbete med för att de ska utveckla sin kunskap kring bedömning och betygsfrågor.

Kvalitetssäkring av omdömen och betyg

Skolinspektionens granskning visar vidare att rektorn ger lärarna förutsättningar att diskutera bedömnings- och betygsfrågor i syfte att säkra likvärdiga och rättvisa bedömningar av elevernas kunskapsutveckling. Rektorn och lärare uppger att diskussioner kring bedömningar sker vid klasskonferenser, ämnes- och arbetslag och i individuella samtal med rektorn. Rektorn säger att kunskapskraven för årskurs 9 är uppdelade i ämnena för respektive årskurser 7 och 8. Lärarna berättar att de arbetar med Skolverkets bedömningsstöd, samrättning av nationella prov och med att bedöma nationella prov från varandras elever i syfte att nå likvärdig bedömning. Lärarna berättar vidare att de genomgått Skolverkets utbildning om betyg och bedömning vid Karlstads universitet. De berättar att de har diskussioner om bedömningsmatriser, hur de ska bedöma och använder sig av de nationella proven som fortbildning för likvärdig bedömning, exempelvis med utgångspunkt i olika elevtexter. Lärarna berättar att de dessutom stämmer av elevers förmågor med kollegor för att försäkra sig om att rättvis och likvärdig bedömning sker. Rektorn berättar att det finns ämnesmentor i varje ämne som ansvarar för att stödja obehöriga lärare i kring processen bedömning och betyg. Rektorn säger vidare att om det inte finns en behörig i något ämne på skolan så kopplar de in en behörig ämnesmentor från en annan skola.

På Skolinspektionens vägnar

X Eva Bergenlöv

Beslutsfattare
Signerat av: Eva Bergenlöv

X Lars Jennfors

Föredragande
Signerat av: Lars Jennfors

I handläggningen av ärendet har även utredare Yvonne Larsson och Andrés Brink medverkat.

Bilaga 1: Underlag för bedömning regelbunden kvalitetsgranskning

Vid granskningsbesöket inhämtas information om såväl styrkor som utvecklingsområden inom verksamheten. Värderingarna i detta beslut grundar sig på:

- 6 lektionsobservationer
- 2 gruppintervjuer med elever
- 2 gruppintervjuer med lärare
- En gruppintervju med skolans elevhälsa
- En intervju med rektor.
- Dokumentstudier. Dels de dokument som begärts in från huvudmannen och skolan samt den officiella statistik som finns att tillgå om den aktuella skolan.

Innan beslut har fattats har huvudmannen fått ta del av Skolinspektionens protokoll från besöket för faktakontroll.

Som underlag för bedömningarna har Skolinspektionens utredare använt sig av bedömningsunderlag, vilka är utformade i enlighet med forskning och beprövad erfarenhet. Bedömningsunderlagen beskriver de områden som utredarna ska värdera vid besök på skolenheter. Bedömningsunderlagen är uppdelade i bedömningsområden. Respektive bedömningsområde är sedan nedbrutet till ett antal indikatorer. Dessa indikatorer beskriver mer i detalj vad som ska utredas, för att identifiera var skolans styrkor respektive förbättringsområden finns.

Bedömningsområden

Inom respektive område granskas följande delar:

Bedömningsområde 1: I vilken utsträckning leder rektorns lärarnas utveckling av undervisningen och verkar för elevernas lika rätt till en god utbildning oavsett könstillhörighet? Inom detta område granskas hur rektor arbetar med uppföljning och analys, hur skolans arbete med jämställdhet bedrivs, samt hur rektorn leder och organiserar skolans arbete.

Bedömningsområde 2: I vilken utsträckning får eleverna en undervisning som främjar deras möjligheter att nå läroplanens mål avseende kunskaper och värden? I detta område granskas om undervisningen är målfokuserad, varierad och innehåller aktivt lärarstöd, om eleverna stimuleras och utmanas i undervisningen utifrån sina behov och förutsättningar, samt om eleverna görs delaktiga i undervisningen och i sitt eget lärande.

Bedömningsområde 3: I vilken utsträckning skolan har ett samlat och medvetet arbete för att skapa och bibehålla trygghet och studiero så att eleverna kan ägna sig åt skolarbete? I detta område granskas hur skolan arbetar för att skapa en lugn och trygg miljö där det råder studiero.

Bedömningsområde 4: I vilken utsträckning ges lärarna förutsättningar att säkerställa likvärdighet vid bedömning och betygssättning? I detta område granskas hur skolan arbetar med diskussion, analys och kvalitetssäkring i arbetet med omdömen och betyg.

Mer information om kvalitetsgranskningen finns på Skolinspektionens hemsida:
www.skolinspektionen.se

Bilaga 2: Bakgrundsuppgifter om verksamheten

Skolinspektionen besökte skolenheten den 23–25 oktober 2018. Besöket genomfördes av Lars Jennfors och Yvonne Larsson.

Frostaskolan är en kommunal grundskola för elever i årskurs 7-9. Skolan är belägen i tätorten Hörby i Hörby kommun. I skolan går cirka 280 elever. Skolan leds av en rektor.